

## SBMIs remissvar avseende Kontaktpunkter, tillstånd och tidsfrister enligt EU-förordningen om kritiska råmaterial och EU-förordningen om nettonollindustri

Sveriges Bergmaterialindustri (SBMI) har givits möjlighet att yttra sig över remiss av promemorian Kontaktpunkter, tillstånd och tidsfrister enligt EU-förordningen om kritiska råmaterial och EU-förordningen om nettonollindustri.

### **SBMIs synpunkter**

SBMI stödjer ambitionen att införa kontaktpunkter, tydligare tidsfrister och förbättrad samordning mellan myndigheter. Dessa åtgärder kan bidra till att minska ledtider och öka förutsebarheten i tillståndsprocesser. Effektiviseringar till följd av nya EU-regelverk om tillgång till kritiska råmaterial och utbyggnaden av nettonollindustri är nödvändiga för att möjliggöra klimatomställningen och stärka EU:s och Sveriges konkurrenskraft.

Samtidigt vill SBMI framhålla att många strategiska projekt är beroende av andra verksamheter för att kunna genomföras. Exempelvis krävs stora volymer bergmaterial för byggande av infrastruktur, energianläggningar och industriella etableringar. För bergmaterialindustrin är tillståndsprocesser en central del för verksamheternas bedrivande, detta eftersom tillstånd till täkt i princip alltid är tidsbegränsade. Täktprövningar utgör årligen en mycket stor andel av de miljöprövningar som sker inom miljöprövningsdelegationer och mark- och miljödomstolar runt om i landet.

Tillståndsprocesserna kan i många fall dra ut på tiden och förenas med oförutsägbara krav på utredningar. Om ett tillstånd nekas eller förenas med restriktiva villkor som begränsar uttaget kan det uppstå en brist av råmaterial i den enskilda regionen eller avsättningsområdet. Med andra ord är strategiska projekt, liksom övrig infrastruktur i samhället, beroende av närliggande täktverksamheter som kan tillgodose hela marknaden och för att möjliggöra en grön omställning. Täkter på längre avstånd från ett projekt medför ökade utsläpp av koldioxid och riskerar att hämma miljövinster att anlägga ett strategiskt projekt i Sverige.

SBMI ser det därför som problematiskt om strategiska projekt som omfattas av EU-förordningen ges mer fördelaktiga förutsättningar i tillståndsprövningen än de (täkt)verksamheter som är nödvändiga för deras genomförande. Komplicerade och långa tillståndsprövningar för täktverksamheter riskerar att skapa flaskhalsar eller osäkerheter i delar av värdekedjan som inte omfattas av de särskilda reglerna. SBMI uppmanar därför regeringen att ta ett större grepp om kontaktpunkter med mera för samhällsviktiga verksamheter i stort – inte bara utifrån regelverken för kritiska råmaterial och nettonollindustri.

I detta sammanhang kan nämnas att det finns ett tydligt behov av bättre samordning mellan detta arbete och regeringens parallella etablering av en ny miljöprövningsmyndighet. Det framstår som mindre lämpligt att nu gå vidare med förslag om att vissa länsstyrelser ska utses till kontaktpunkter, samtidigt som implementeringen av den nya miljöprövningsmyndigheten pågår och det ännu inte är

**SVERIGES BERGMATERIALINDUSTRI**

Tel 08-762 62 25 • [info@sbmi.se](mailto:info@sbmi.se) • [www.sbmi.se](http://www.sbmi.se)  
Box 55684, SE-102 15 Stockholm • Besöksadress: Storgatan 19

klarat hur denna roll långsiktigt ska organiseras samt hur miljöprövningsärenden i landet ska beredas. Regeringen bör därför återkomma med ett samlat förslag som tydliggör hur EU-förordningarna om nettonollindustri och kritiska råmaterial ska genomföras i samspel med reformerna av miljötillståndsprocesserna.

Vi anser, i likhet med tidigare remissvar inom ramen för miljötillståndsutredningen, att det är viktigt med förbättrade samråd som sker tidigt i processen för att minska behovet av kompletteringar. Enligt promemorians förslag ska prövningsmyndigheten, med stöd av kontaktpunkterna, delta i den inledande granskningen av ansökningar och anmälningar, vilket kan bidra till mer effektiva tillståndsprocesser. Samtidigt är det svårt att fullt ut bedöma hur detta ska fungera i ljuset av införandet av den nya miljöprövningsmyndigheten. Det är därför oklart hur den föreslagna ordningen praktiskt ska samordnas och hur den kommer att påverka prövningsprocessens omfattning och effektivitet.

Mot denna bakgrund vill SBMI betona vikten av att reglerna utformas så att likabehandling säkerställs mellan olika typer av verksamheter och projekt. Effektiviseringar av tillståndsprocesser bör omfatta hela systemet och inte enbart utpekade projekt. Regeringen bör därför överväga hur motsvarande förbättringar kan införas även för verksamheter som levererar nödvändiga råmaterial, som exempelvis bergmaterial. Sammanfattningsvis är SBMI positiv till promemorians inriktning, men framhåller att reformerna behöver tillämpas brett och med hänsyn till hela värdekedjan för att säkerställa effektiva och förutsebara tillståndsprocesser för alla typer av verksamheter.

-----

Stockholm 2026-04-13

Mårten Sohlman  
VD SBMI

Lisa Sennström  
Hållbarhetschef